

Değerli Üyelerimiz,

Değerli katılımcılar,

Çalış bölgesel toplantımıza hoş geldiniz. Salgın nedeniyle uzun bir süre ara verdiğimiz bölgesel toplantılarımıza 14 Ekim’de Ölüdeniz ile başladık, Çalış ile devam ediyoruz. Yoğun katılımı gerçekleştirdiğimiz Ölüdeniz bölgesel toplantısı, tüm sorunlarının ele alındığı çok verimli bir toplantı oldu. Tüm turizm sektörümüzün olduğu gibi Çalış bölgemizin de kendine has sorunları var. Bunları ele alacağımız bugünkü toplantımızın da sizlerin katılımıyla verimli olacağına inanıyorum.

2019 turizm sezonu sonundan itibaren önce **Thomas Cook’un iflası**, ardından **küresel salgın**, sokağı çıkma yasakları, kapanmalar ve son olarak da **orman yangınları** nedeniyle bölge olarak son 2 yıldır gerçekten çok sıkıntılı bir dönemden geçiyoruz. Yaşanan tüm bu gelişmelerin ekonomisi büyük ölçüde turizme bağlı olan bölgemizdeki etkisi çok daha ağır ve yıpratıcı oldu. Bu zorlu süreçleri hep birlikte yaşadık, bir daha yaşanmamasını diliyorum.

1 Haziran’da ilan edilen normalleşme dönemi ve aşı ile 2021 turizm sezonu geç başladı. Bölge olarak turizmde hareketlenme beklerken, İngiltere’nin, ülkemizi kırmızı listeden çıkarmaması nedeniyle **2021 yaz sezonu bölgemiz için tam bir hayal kırıklığı** oldu. Yaz aylarında İngiltere pazarından beklenen yaklaşık 1.5 milyon turist bölgemize gelemedi. Yurt dışı uçuşlar geç açılınca Fethiye olarak iç pazara yöneldik. Diğer taraftan dış pazardan Rusya ve Ukrayna’dan misafirlerimiz bölgemize gelmeye başladı.

Turizmde hareketlilik başlarken bu kez de bölgemizde üst üste çıkan **yangınlar** turizmi olumsuz etkiledi. Fethiye ve Seydikemer’de çıkan yangınlara halkımızın da desteğiyle acil müdahale edildi ve yangınlar çok büyümeden söndürüldü. Muğla’da; Marmaris, Bodrum, Milas, Köyceğiz ve Seydikemer ilçeleri afet bölgesi ilan edilmesine rağmen tüm girişimlerimize rağmen Fethiye afet bölgesi dışında kaldı. Fethiye’nin afet bölgesinin dışında kalması nedeniyle, vergiler, sosyal güvenlik primleri ertelenmesi, kredilerin geri ödemelerinin ertelenmesi teşviklerinden yararlanamadık.

2021 turizm sezonu bölgemiz için ne yazık ki kayıp bir yıl oldu. 17 Eylül’de İngiltere’nin ülkemizi kırmızı listeden çıkarması ile heyecanlandık. Ancak beklentilerimiz ne yazık ki gerçekleşmedi. Dalaman Havalimanı verileri de İngiltere’den bölgemize gelen misafir sayısı beklenenin çok altında olduğunu gösteriyor. Pandemi öncesinde yılda 3 milyon 300 bin turist ağırlayan İlimiz, bu yıl 9 ayda 908 bin yabancı turist ağırladı. Yılsonuna kadar bu rakamın 1 milyonu geçmesi bekleniyor.

Geçen yıl yani pandeminin en yoğun hissedildiği 2020 yılının 9 aylık döneminde Muğla’ya 610 bin yabancı turist girişi olmuştu. Yani yabancı turist sayısında bu yıl yüzde 49 artış olmuş. **Bu yıl Muğla’ya en fazla turist 256 bin 475 kişi ile Ukrayna’dan geldi.**

1. Ukrayna	256.475 kişi
2. Rusya	241.339 kişi
3. Polonya	78.291 kişi
4. Almanya	71.367 kişi
5. Hollanda	15. 589 kişi

2020 ve 2021 yıllarında pandemi nedeniyle çok sayıda fuar iptal edildi. Buna rağmen FTSO olarak, durmadık bölgemizin uluslararası piyasada tanıtımı için gerek fuarlar bazında gerekse dijital ortamda gerekli çalışmaları yaptık.

- Salgını nedeniyle bu yıl dijital ortamda **25-27 Şubat** tarihlerinde gerçekleştirilen Travel Turkey Dijital İzmir Fuarı'nda yer aldık.
-
- **6-10 Ekim'de 2. Craft İstanbul El Sanatları Fuarı'nda** coğrafi işaretli ürünlerimiz; Seydiler kilimi, Fethiye Kaya halısı ve Yeşilüzümlü dastarını tanıttık.
- **20-24 Ekim'de** Antalya'da **YÖREX Yöresel Ürünler Fuarı'nda** yerimizi aldık.
- **27-28 Ekim 2021** tarihlerinde yine Antalya'da düzenlenecek olan **Antalya Turizm Fuarı'na** katılım sağlayacağız.
- **19-21 Kasım 2021** tarihlerinde Antalya'da gerçekleştirilecek **TÜRSAB 2021 Turizm Kongresi'ne** katılacağız.
- **9-12 Şubat 2022 tarihlerinde İstanbul'da EMITT Fuarına** katılım sağlayacağız.

Odamızın prestij projesi olan **Babadağ Teleferik**, Haziran ayı itibarıyla hizmete açıldı. İnşaatı 2020 yılı sonu itibarıyla tamamlanan projenin ön kabul ve geçici kabul süreci biraz uzadı.

2018 yılında göreve gelir gelmez, projenin daha rantabl olması için teleferik kalkış istasyonunun yer değişikliğine gittik. Yer değişikliğine ilişkin kurumlardaki onay süreçleri uzadı. Daha önce Montana Otel mevkiindeki kalkış istasyonunu Ovacık mevkiinden, seyir tepesi olarak bilinen ve 226 rakımdaki yere aldık. Böylece misafirlerimizin Ölüdeniz manzarasıyla Babadağ'a çıkmasını sağladık.

Babadağ Teleferik bölgemize yeni bir değer daha kattı. Babadağ Teleferik ile bölgemize gelen misafirlerimiz, Ölüdeniz manzarası eşliğinde 20 dakikada 1700 rakımlı Babadağ'a çıkabiliyor.

Babadağ, bölge ekonomisine de önemli katkı sağlamaya devam ediyor. Türkiye'de **yamaç paraşütü** denince ilk akla gelen Babadağ'dan salgına rağmen, 2020 yılında 63 bin 174'ü tandem, 10 bin 749'u single olmak üzere **toplam 73 bin 923 kişi** yamaç paraşütü yaptı.

Bu yıl ise bugün (25 Ekim) itibarıyla 118 bin 982 tandem 30 bin 230 single olmak üzere toplam 149 bin 212 kişi Babadağ'dan yamaç paraşütü ile uçtu.

- **Pandemi döneminde yapılanlar**

Oda olarak üst kuruluşumuz TOBB önderliğinde üyelerimiz adına gelişmeleri, alınan tüm bu tedbirleri takip ederek, web sitemiz, sosyal medya hesaplarımız ve SMS ile üyelerimize bilgi verdik. Üyelerimizin salgın döneminden en az zararla çıkması için üyelerimizle temasa geçerek, yaşadıkları sorunları ve beklentilerini aldık.

Üyelerimizden bize ulaşan sorun ve önerileri bekletmeden anında üst kuruluşumuz TOBB aracılığıyla ilgili kurum ve kuruluşlara ilettik. Yine video konferanslarla gerçekleştirilen toplantılarda FTSO üyelerinin sorun, talep ve önerilerini TOBB Başkanımız M. Rifat Hisarcıkloğlu'nun aracılığıyla birebir ilgili bakanlarımıza birebir aktardık. Salgın döneminde üyelerimizin sorunlarını ve taleplerini ilgili mercilere iletmek amacıyla **video konferans ve yüz yüze gerçekleştirilen 15 toplantıya katıldık ve üyelerimizin toplam 70 sorununu ve talebini ilettik.** Böylece sektörlere ve bölge ekonomisine nefes aldırarak birçok düzenlemenin çıkarılmasını sağladık.

Üyelerimizin ortak talebi olan finansman ihtiyacına çözüm bulma girişimimiz doğrultusunda 2020 ve 2021 yıllarında 2 kez TOBB Nefes Kredisini ve onun yanında da KGF destekli krediler devreye alındı. Üyelerimize nefes olması amacıyla 6 ay tamamen ödemesiz, 12 taksit ödeme imkanı olan TOBB Nefes Kredisinden daha fazla üyelerimizin yararlanması için FTSO olarak, tüm kaynaklarımızı seferber ettik. Odamızın parasını teminat olarak yatırdık. **2020 ve 2021 yıllarında 428 üyemiz, toplam 33 milyon 64 bin 500 lira kredi kullandı.**

Dijitalleşme ile kesintisiz hizmet sunduk

Kısıtlamaların olduğu salgın döneminde Oda olarak üyelerimize kesintisiz bağlantıda olduk. Başta web sitemiz olmak üzere sosyal medya, SMS, mail tüm dijital alanları kullanarak üyelerimizi 7/24 bilgilendirdik. Sorun, talep ve önerilerini aldık.

Üyelerimize daha kaliteli ve hızlı hizmet anlayışıyla **Odamızın web sitesini yeniledik.** Kolay erişim için cep telefonları için mobil uygulamamız hizmete girdi. Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası uygulamamızı izleyicilerimiz de cep telefonlarına indirebilir ve Odamızı yakından takip edebilir. **Salgına rağmen, aldığımız tedbirlerle hiçbir aksama olmadan şeffaf, güvenli ve sağlıklı şekilde üyelerimize hizmet sunduk.**

Değerli Üyelerimiz,

Odamızın girişimleriyle bölgemizin ilk coğrafi işaretli değeri Seydiler Kilimi'nin ardından çifte kavrulmuş Fethiye tahini ve Kaya İnciri coğrafi işaretini aldık. Fethiye Belediyesi tarafından alınan Kaya Halısı ve Yeşilüzümlü Dastarı ile **2018 yılından önce coğrafi işaretli ürünümüz yokken bugün bölgemizin 5 coğrafi işaretli ürünü var.**

Bölgemize katma değer sağlayacak birçok projeye imza atıyoruz. Daha önce Odamız tarafından **13 yılda 7 proje hazırlanırken, son 3 yılda üyelerimizin ihtiyaçlarına cevap vermek ve bölgemizin gelişimi amacıyla toplam 8 proje hazırladık. Projelerimiz;**

1- Hedef Dış Ticaret Projesi

2- Fethiye Dış Ticaret ile Büyüyor Projesi

- 3- Fethiye ve Seydikemer Küçük Sanayi Sitesi Fizibilite Etüdü Projesi
- 4- Seydikemer Tarıma Dayalı İhtisas Süt Organize Sanayi Bölgesi Projesi
- 5- "Eko-Turizmin Farkındayız" Eğitim ve Danışmanlık Projesi
- 6- Dijital Pazarlama ve Sosyal Medya Yönetimi" Projesi
- 7- "Fethiye Sualtı Tarih Parkı" Projesi
- 8- Fethiye Fuar Alanı ve Kongre Merkezi Fizibilite Raporu

Mesleki Yeterlilik Belgesi gerektiren mesleklerde sınav düzenliyor, başarılı olanları belgelendiriyoruz. **3 yılda 4 ayrı meslek kolun için düzenlediğimiz mesleki yeterlilik sınavlarına toplam 643 kişi katıldı.**

1-Motorlu Taşıt Alım Satım Mesleki Yeterlilik Belgelendirme Sınavları

3 yıl içinde düzenlediğimiz **9 ayrı sınava 324 kişi** katıldı.

2-Emlakçı ve Müteahhitlere Yönelik Mesleki Yeterlilik Belgelendirme Sınavları

2019 yılından bu yana düzenlediğimiz sınavlara toplam **233 kişi** katıldı.

İl Ticaret verilerine göre 200 'e yakın firma yetki belgesi almış.

3-Köprülü Vinç Mesleki Yeterlilik Belgelendirme Sınavları

2 ayrı sınava **55 kişi** katıldı.

4- İklimlendirme sektörü Mesleki Yeterlilik Sınavları

FTSO üyesi ve çalışanlarından **31 kişi** katıldı.

Oda olarak mesleki eğitime önem veriyoruz. Amacımız ve hedefimiz Üyelerimizin nitelikli eleman ihtiyaçlarının karşılanması. Bu amaçla Milli Eğitim Bakanlığı ve TOBB arasında imzalanan Mesleki Eğitim Protokolü kapsamında Oda olarak, Fethiye Mustafa Kemal Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ile protokol imzalayarak, meslek lisesini proje okulu yapacağız. Proje okulunun, sınıf, ekipman gibi ihtiyaçları tespit edilerek Odamızca karşılanacak. Böylece öğrenciler daha donanımlı sınıflarda ve daha kaliteli eğitim alacaklar.

Değerli katılımcılar

Oda Yönetimi olarak ilk günden itibaren "**ŞEFFAF, PAYLAŞIMCI ve HESAP VEREBİLEN olacağız**" dedik... **OLDUK...**

Kapımız herkese açık oldu. Bu 3 yıl içinde kim bizimle görüşmek isterse geldi, görüştü. Tüm birimlerimizin de kapıları açıldı. Üyelerimize daha kaliteli, şeffaf, modern ve hızlı hizmet için Oda binamızı açık ofis haline getirerek, yeniledik. Tüm birimlerimizi giriş katında topladık. Bu uygulamamız üyelerimizden tam not aldı.

Tüm bu hizmetleri gerçekleştirirken şeffaf olduk, hesap verebilir olduk. Her ay Meclis üyelerimize bütçemizi açıklıyoruz. Bu bizim için çok önemliydi Sözümüzü yerine getirdik.

Son 3 yılda gerek Odamızın gerekse FGB'nin faaliyet karı arttı.

Odamızın 2017 yılı sonu itibarıyla 264 bin 242 TL olan faaliyet kârı, 2018 yılında 669 bin 399 TL, 2019 yılı sonunda 823 bin 430 TL, 2020 yılı sonunda ise 1 milyon 062 bin 787 TL'ye ulaştı.

FGB'nin 30 Mart 2018 tarihinde kasasında 402 bin 986 TL varken, bugün itibarıyla toplam 6 milyon 104 bin 923 TL mevcut.

“Yerel yönetimler, resmi kurum ve kuruluşlar, sivil toplum örgütleri ile barışık olarak, bölgesel ticareti geliştirme adına uyumlu çalışma içinde olacağız. Şehrin tamamını ilgilendiren sorunlarla alakalı, çözüm odaklı çalışmalarımızı hayata geçirerek, sistemli, organize, şeffaf olarak sonuçlandırmak en büyük hedefimiz olacaktır.” demiştik. Bu sözümüzü de **GERÇEKLEŞTİRDİK.**

3 yıldır tüm kurum ve kuruluşlarla uyumlu şekilde çalışıyor, Fethiye ve Seydikemer'in sorunlarının çözümü için ortak hareket ediyoruz. Ev sahipliğini ve sekretaryasını yürüttüğümüz Fethiye-Seydikemer Meslek Kuruluşları Güç Birliği Platformu ve Fethiye Turizm Konseyi'ndeki bütün kurum ve kuruluşlarla uyum içinde çalışıyoruz.

Pandemi döneminde bir arada olamasak da faaliyetlerimizi yürütüyor, ortak sorunların çözümü için birlikte çalışıyoruz Doğru makamlar ile iletişime geçerek ortak sorun ve önerilerimizi iletiyoruz.

Yine bölgemiz ticaretinin dışa açılması için Ocak ayında Makedonya Türkiye Ticaret Odası (MATTO) ile kardeş oda ve işbirliği protokolü imzaladık.

Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası olarak, 2018, 2019, 2020 yıllarında olduğu gibi 2021 yılında da üyelerimizle birlik ve beraberlik içinde, yerel ve bölgesel ortaklarımızla uyum içinde çalışarak üyelerimize ve bölgemize hizmet etmeye devam ediyoruz.

Değerli Üyelerimiz,

Konaklama sektöründeki üyelerimize bir hatırlatmada bulunmak istiyorum; artık belediye belgeli tesis kalkıyor, tek yetkili bakanlık oluyor. Belediye belgeli hizmet veren otellerin, Temmuz 2022 tarihine kadar Turizm Bakanlığı işletme belgesi alması gerekiyor. Konuyla ilgili gerekli bilgileri, Fethiye Turizm Danışma Bürosu Müdürü Saffet Dündar birazdan sizlere aktaracak.

Toplantımızın asıl amacı sizleri dinlemek onun için buradayız. Çalış bölgemizde yaşanan sorunları bizzat sizden dinlemek, taleplerinizi ve çözüm önerilerinizi almak için geldik.

Toplantımızın verimli geçmesini diliyorum, katılımlarınız için hepimize teşekkür ediyorum. İşlerinizde hayırlı kazançlar diliyorum.